

MENYHÁRT ANDRÁS

1923. március 7. Dány – 1999. június 9.

KATONAI SZOLGÁLAT, BEOSZTÁSAI

4/4. vasútépítő zászlóalj, nevelőtiszt	1945. február–1945. október
2. és 6. vasútépítő zászlóalj (Budapest), nevelőtiszt	1945. október–1946. március
12. határvadász zászlóalj (Orosháza), nevelőtiszt	1946. március–1946. október
12. határvadász zászlóalj (Orosháza), nevelőtiszt	1947. április–1947. október
9. honvéd határvadász-zászlóalj (Nagykanizsa), nevelőtiszt	1947. október–1947. december
Határőr Főparancsnokság, instruktor	1948. január 1.–1948. április
1. műszaki hadosztály (Háros), nevelőtiszt	1948. április–1948. szeptember
Honvédelmi Minisztérium (HM) Harckiképzési Csoportfőnökség, politikai tiszt	1948. szeptember–1949. április
Országos Légvédelmi és Légierő Parancsnokság (OLLP), politikai csoportfőnök	1954. április 1.–1956. november
Karhatalmi szolgálat, politikai munkás	1956. november–1957. február
HM Közvetlen Politikai Osztály, politikai osztályvezető	1957. február–1957. április
HM Tüzér Parancsnokság, politikai osztályvezető	1957. április–1957. november
Országos Légvédelmi Parancsnokság (OLP), politikai osztályvezető	1957. november–1961. augusztus 1.
1. honi légvédelmi hadosztályparancsnokság (Veszprém), hadosztályparancsnok	1961. augusztus 1.–1963. november 15.
1. honi légvédelmi hadosztály parancsnokság Veszprém, hadosztályparancsnok	1964. augusztus 1.–1970. január 15.
OLP, parancsnok általános helyettese	1970. január 15.–1972. szeptember 1.
Magyar Néphadsereg (MN) Légvédelmi és Repülő Felügyelőség, felügyelő	1972. szeptember 1.–1984. január 1.

RENDFOKOZATAI

alhadnagy	1947. május 1.
hadnagy	1948. augusztus 20.

főhadnagy	1949. május 1.
százados	1950. május 1.
őrnagy	1952. április 4.
alezredes	1954. április 4.
ezredes	1956. október 18.
vezérőrnagy	1967. április 4.

PÁLYÁJA

Apja Menyhárt János, anyja Lázár Erzsébet, felesége Bajor Gizella (1928). Négy polgári osztályt végzett, eredetileg vasbetonszerelőként dolgozott. 1944. áprilisában munkaszolgálatra hívták be, onnan októberben megszökött. Eljutott a szovjet csapatok által „felszabadított” frontterületre és ott 1944. decemberben belépett a Magyar Kommunista Pártba (MKP), 1945. januárjában pedig önként jelentkezett az Ideiglenes Nemzeti Kormány által szervezett hadseregbe.

Pályája során számos egységnél szolgált nevelőtisztként. Ezt a munkát a 4/4. vasútépítő zászlóaljnál kezdte, majd Budapesten a 2. és 6. vasútépítő zászlóaljnál folytatta, Orosházára pedig kétszer is visszatért ebbe a feladatkörbe a 12. határvadász zászlóaljhoz.

Hivatásos állományba 1946. március 1-jén vették hivatásos tiszthelyettesként. Orosházáról Budapestre vezényelték, ahol nevelőtiszti tanfolyamra járt 1947. ápriliséig. Miután elvégezte ezt a tanfolyamot, visszakérült Orosházára 1947. októberig. Ebben az időszakban alhadnagyként vették hivatásos tiszti állományba 1947-ben, 1948-ban hadnagy, 1949-ben főhadnagy, 1950-ben százados és 1952-ben pedig már őrnagy.

Orosházáról Nagykanizsára vezényelték a 9. honvéd határvadász zászlóaljhoz, ahol szintén nevelőtisztként végezte feladatát 1947. decemberig. Ezt követően Magasabb parancsnoki tanfolyamot végzett 1949-ben. Következő beosztása Budapesten, a Hátőr Parancsnokságon volt, itt néhány hónapig mint instruktorként tevékenykedett 1948. januártól ápriliséig, majd újfent nevelőtiszti feladatkört látott el Hároson az 1. műszaki hadosztálynál. Ezután Budapestre került és 1949. ápriliséig a Honvédelmi Minisztérium (HM) Harckiképzési Csoportfőnökségén politikai tisztként végezte feladatát. Ezt követően Budapesten különleges tanfolyamra küldték, itt 1949. augusztusig volt hallgató, majd a Szovjetunóban folytatta tanulmányait a Lenin Katonai Akadémián 1954 tavaszáig. Hazatérése után 1954. áprilistól 1956. novemberig Budapesten az Országos Légvédelmi és Légierő Parancsnokságon (OLLP) politikai csoportfőnök. 1954. áprilisban megkapta alezredesi, 1956. októberben pedig ezredesi kinevezését. 1956. novembertől 1957. februárig karhatalmi szolgálatot teljesített, a karhatalomban politikai munkásként tevékenykedett.

A Tiszti Felülvizsgáló Bizottság jegyzőkönyve az 1956-os eseményekről a következőket tartalmazza vele kapcsolatban: „A bejelentések szerint Menyhárt elvtárs dezorganizálta a pártszervezetet azzal a kijelentéssel, hogy mindenki azt csinálhatja tagsági könyvével amit akar, ő megőrzi, tudja ugyan, hogy politikai munkásokra nem lesz szükség, de majd valahogyan megél. Másrészt nem állt ki elég határozottan az OLLEP-en (Országos Légvédelmi és Légierő Parancsnokság) kialakult szovjetellenes és ellenforradalmi elemekkel, nézetekkel szemben.” Menyhárt ezredes meghallgatása és a tanúnyilatkozatok után a bizottság véleménye a következő volt: „Menyhárt ezds. elvtárs ellen benyújtott vádak nem helytállóak, azokat a bizottság elejti. De tényként megállapítja, hogy Menyhárt ezds. elvtárs nem állt ki elég határozottan és gerincesen, beleesett a tömegpánikba, nem volt elég körültekintő, amiből le kell vonnia neki a következtése-

ket... A bizottság javasolja a hivatásos állományba való megtartását. Menyhárt ezds: Megértem és ha végiggondolom a dolgot, ma már sok mindent másképp csinálnék.”

A karhatalmi szolgálatból a HM Közvetlen Politikai Osztály politikai osztályvezetőjévé nevezték ki, majd szintén a HM-ben a Tüzér Parancsnokságon volt politikai osztályvezető. Ezt követően az Országos Légvédelmi Parancsnokságon tevékenykedett politikai osztályvezetőként 1961. augusztusig. A következő időszakban Veszprémben az 1. honi légvédelmi hadosztálynál, mint hadosztályparancsnok teljesített szolgálatot. Katonai tanulmányait ismét a Szovjetunióban folytatta 1964. augusztus 1-ig. Itt járt a magasabb parancsnoki tanfolyamra, a Kalinyin Akadémiára. Hazatérése után ismét Veszprémben volt az 1. honi légvédelmi hadosztály parancsnoka 1970. január 15-ig. Ezen időszak alatt megkapta 1967. áprilisban vezérőrnagyi kinevezését. Ezt követően az Országos Légvédelmi Parancsnokságon volt a parancsnok általános helyettese 1972. szeptember 1-ig, végül nyugállományba helyezését 1984. január 1-ig a Magyar Néphadsereg Légvédelmi és Repülő Felügyelőségen felügyelőként végezte feladatát. 1999. június 9-én hunyt el.

KITÜNTETÉSEI

Magyar Népköztársaság Érdemérem ezüst fokozata (1948)
48-as Díszérem (1949)
Köztársasági Elnök Elismerés bronz koszorú (1949)
Árvízvédelmi Emlékérem (1954)
Kiváló Szolgálatért Érdemérem (1955)
Munkás Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957)
Szolgálati Érdemérem 10 év után (1959)
Kiváló Szolgálatért Érdemérem 15 év után (1960)
Vörös Csillag Érdemrend (1965)
Szolgálati Érdemérem 15 év után (1965)
Felszabadulási Jubileumi Emlékérem (1970)
Haza Szolgálatáért Emlékérem arany (1970)
Árvízvédelemért Emlékérem (1970)
„A szovjet hadsereg fennállásának 50. évfordulója” Emlékérem (1971)
Szolgálati Érdemérem 25 év után (1971)
Szolgálati Érdemérem 30 év után (1975)
Szocialista Magyarországért Érdemrend (1976)
„60 éves a Szovjet Hadsereg” Emlékérem (1979)
Szolgálati Érdemérem 35 év után (1980)
Vörös Zászló Érdemrend (1982)

FORRÁSOK

Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Központi Irattár 80932